

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžk/25/2018
Identifikačné číslo spisu: 1016202725
Dátum vydania rozhodnutia: 11.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1016202725.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Podielnicke družstvo DUNAJ, so sídlom Vývojová 852, Bratislava, IČO: 00 190 667, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Matúš Meheš s. r. o., Nevädzova 6C, Bratislava, IČO: 36 855 430, proti žalovanému: Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Námestie slobody 6, P. O. BOX 100, Bratislava, IČO: 30 416 094, za účasti: 1/ Národná diaľničná spoločnosť, a. s., Dúbravská cesta 14, Bratislava, IČO: 35 919 001, 2/ ELWING Slovakia, a. s., Boženy Nemcovej 8, Bratislava, IČO: 35 863 471, právne zastúpený: VIVID LEGAL, s. r. o., Plynárenská 7/A, Bratislava, IČO: 36 807 915, 3/ Slovenský pozemkový fond, Búdková 36, Bratislava, IČO: 17 335 345, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 26289/2016/B624-SV/69057/To zo dňa 03.11.2016, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa ELWING Slovakia, a. s. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/308/2016-184 zo dňa 07. septembra 2017 v časti výroku o trovách konania, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/308/2016-184 zo dňa 07. septembra 2017 v časti výroku o trovách konania z r u š u j e a v e c v r a c i a n a d ě l š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „krajský súd“) uznesením č. k. 1S/308/2016-184 zo dňa 07. septembra 2017 zastavil konanie podľa § 99 ods. 1 písm. a/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S. s. p.“) a o trovách konania rozhodol podľa § 170 písm. a/ S. s. p. tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozhodnutiu v časti náhrady trov konania podal sťažovateľ ďalší účastník konania v rade 2/ ELWING Slovakia, a. s. v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť, v ktorej navrhol uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a sťažovateľovi priznať voči žalobcovi náhradu trov kasačného konania.

3. V kasačnej sťažnosti sťažovateľ namietal, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, keď krajský súd o trovách konania rozhodol podľa ust. § 170 písm. b/ S. s. p. a vylúčil tak aplikáciu § 171 ods. 1 S. s. p.. Sťažovateľ poukázal na judikatúru

Najvyššieho súdu SR podľa ktorej ak „súd zastavuje konanie v dôsledku späť vzatia, musí sa zaoberať pri rozhodovaní o náhrade trov konania otázkou, či niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie muselo byť zastavené“. Podľa sťažovateľa sa krajský súd v odôvodnení uznesenia nevysporiadal so skutočnosťou, či to bolo práve konanie niektorého z účastníkov konania, na základe ktorého bolo správne konanie zastavené. Domnieva sa totiž, že to bolo práve konanie žalobcu, ktoré zapríčinilo procesné zastavenie konania, tak aj vznik trov konania, ktoré by v prípade, ak by žalobu nepodal neboli nikdy vznikli. Späť vzatie žaloby predstavuje v celom rozsahu zo strany žalobcu nepochybne zavinenie zastavenia správneho konania, čo zakladá opodstatnenosť subsumácie rozhodovania o náhrade trov konania pod ust. § 171 ods. 1 S. s. p. a nie pod § 170 písm. b/ S. s. p..

4. Ku kasačnej sťažnosti sa vyjadril účastník konania Národná diaľničná spoločnosť, a. s. s tým, že sa stotožňuje s uznesením krajského súdu a považuje ho vecne správne a vydané v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Poukázal na skutočnosť, že medzi žalobcom a ním bola uzavretá dohoda o urovnaní, na základe ktorej došlo k urovnaniu určitých práv a nárokov účastníkov dohody, ktoré sú predmetom aj tohto súdneho konania. Z toho dôvodu odpadol dôvod vedenia tohto súdneho konania, a preto žalobca musel pristúpiť ku späť vzatiu žaloby. Vzhľadom k uvedenému navrhol, aby kasačný súd zamietol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú v zmysle § 461 S. s. p..

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ S. s. p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 S. s. p. a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť účastníka konania je dôvodná (§ 462 ods. 1 S. s. p.).

6. Podľa § 2 ods. 1 S. s. p. v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

7. Podľa § 2 ods. 2 S. s. p. každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

8. Predmetom kasačného konania v danej veci bolo uznesenie krajského súdu č. k. 1S/308/2016-184 zo dňa 07.09.2017 v časti výroku o trovách konania, ktorým súd zastavil konanie o správnej žalobe z dôvodu, že žalobca zobral žalobu v celom rozsahu späť a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

9. Podľa § 170 písm. a/ S. s. p. žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie bolo zastavené.

10. Podľa § 171 S. s. p. ak účastník konania procesne zaviniť odmietnutie žaloby alebo zastavenie konania, správny súd prizná trovy konania ostatným účastníkom konania. Ak účastník konania procesne zaviniť trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, správny súd prizná náhradu týchto trov ostatným účastníkom konania.

11. Ak žaloba bola odmietnutá alebo bolo konanie zastavené podľa § 99 S. s. p. platí všeobecná zásada tzv. záujmoová, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. Pri posudzovaní nároku na náhradu trov konania v spojení s ustanovením § 171 ods. 1 S.s.p. je správny súd povinný skúmať, či niektorý z účastníkov konania zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť (Správny súdny poriadok, Veľké komentáre, Baricová, Fečík, Števček, Ficová a kol., C. H. Beck, 2018). Z uvedeného vyplýva, že ak súd zastavuje konanie, musí sa zaoberať pri rozhodovaní o náhrade trov konania otázkou, či niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie muselo byť zastavené. Keďže nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale procesného práva, predmetnú otázku je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, a teda z hľadiska vzťahu výsledku správania žalovaného k

požiadavkám žalobcu. Z tejto všeobecnej zásady existuje zákonná výnimka zakotvená v § 171 S. s. p. a to, že ak účastník konania procesne zaviniť odmietnutie žaloby alebo zastavenie konania, správny súd prizná trovy konania ostatným účastníkom.

12. Vo všeobecnosti však platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie bola transformovaná v novej procesnej správnej úprave do podoby vyjadrenej v § 171 S. s. p. a znamená, že trovy je povinný platiť ten z účastníkov konania, ktorý zaviniť, že vznikli. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím správneho súdu tomu, kto ich vznik zaviniť. Náhrada týchto trov sa prisudzuje bez ohľadu na výsledok správneho súdneho konania. Náhrada trov konania priznaných podľa § 171 S. s. p. sa vzťahuje na účelne vynaložené trovy. Ide o vyjadrenie všeobecného princípu, že nárok na náhradu trov je úzko spätý s účelnosťou ich vynakladania pri uplatňovaní práva na súdnu ochranu. Pri posudzovaní nároku na náhradu trov konania v spojení s ustanovením § 171 ods. 1 S. s. p. je správny súd povinný skúmať, či niektorý z účastníkov konania zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť. Samotné konštatovanie zavinenia účastníka pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa § 171 S.s.p. však nepostačuje. Zavinenie ako príčina vzniku povinnosti účastníka uhradiť trovy konania, musí byť preto aj náležite odôvodnené.

13. Krajský súd v napadnutom uznesení rozhodol o trovách konania podľa § 170 S.s.p. tak, že ich náhradu nepriznal žiadnemu z účastníkov konania, nakoľko bolo konanie zastavené. Podľa sťažovateľa sa krajský súd v odôvodnení uznesenia nevysporiadal so skutočnosťou, či to bolo práve konanie niektorého z účastníkov konania, na základe ktorého bolo správne konanie zastavené. Kasačný súd sa stotožňuje s argumentom sťažovateľa, nakoľko z uznesenia krajského súdu nevyplýva, ako sa vysporiadal s otázkou zavinenia zastavenia konania, resp. či sa ňou súd počas rozhodovania o nároku na náhradu trov vôbec zaoberal, a ako dospel k právnomu posúdeniu, na základe ktorého vylúčil aplikáciu § 171 S. s. p. a rozhodol podľa ust. § 170 S. s. p..

14. Nakoľko konanie pred krajským súdom bolo zastavené z toho dôvodu, že žaloba bola v celku vzatá späť, bolo povinnosťou súdu pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov zaoberať sa otázkou zavinenia, teda či niektorý z účastníkov konania zaviniť situáciu, v dôsledku ktorej bolo potrebné konanie zastaviť. Ak krajský súd nepostupoval uvedeným spôsobom, je potrebné konštatovať, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, resp. rozhodnutie krajského súdu v časti nároku na náhradu trov konania je nedostatočne odôvodnené.

15. Z preskúmaného súdneho spisu je zrejmé, že počas konania o správnej žalobe vedenej pred krajským súdom prebiehali medzi žalobcom a účastníkom Národná diaľničná spoločnosť rokovania o mimosúdnom riešení sporu, o čom súd informoval tento účastník konania ako aj žalovaný vo svojich žiadostiach o odročenie pojednávania vo veci. Z uvedeného vyplýva, že krajský súd mal vedomosť o takomto postupe, a napriek tomu po späťvzátí žaloby a rozhodnutí o zastavení konania neskúmal pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov otázku zavinenia v zmysle ust. § 171 S. s. p..

15. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, najvyšší súd námietky sťažovateľa uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako dôvodné, nakoľko rozhodnutie krajského súdu v časti nároku na náhradu trov konania bolo nedostatočne odôvodnené, čo zakladá dôvod zrušenia napadnutého uznesenia podľa § 440 ods. 1 pís. f) SSP. Z týchto dôvodov potom najvyšší súd rozhodnutie krajského súdu podľa § 462 ods. 1 S. s. p. v časti výroku o trovách konania zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

16. V ďalšom konaní bude krajský súd v zmysle ustanovenia § 469 S. s. p. viazaný právnym názorom kasačného súdu vysloveným v tomto rozhodnutí. Preto bude povinnosťou správneho súdu v ďalšom konaní postupovať vo vyššie načrtnutej línii.

17. V novom rozhodnutí rozhodne krajský súd aj o nároku na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 S. s. p.).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

: Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.